

1. Yukarıdaki görselden yararlanarak Karbon Döngüsünü açıklayın.

2. Uluslararası ticaret daha çok deniz taşımacılığıyla yapılır. Fakat deniz kenarındaki her liman aynı oranda gelişmiş değildir. Hinterlandı geniş, önemli koy ve körfezlere sahip olan, önemli yol güzergâhında olan, çevresindeki ürünleri dünyaya pazarlamayı başarmış limanlar gelişmiş limanlardır. **Buna göre dünyadaki ve ülkemizdeki önemli liman şehirlerinden iki tanesini yazınız.**

- I.
- II.

3. Sahip olunan kaynaklara oranla nüfusun az olduğu ya da ekonomik büyümeye oranla nüfus artış hızının düşük olduğu ülkelerde nüfus artış hızını yükseltmeyi amaçlayan politikalar uygulanır. **Bu nüfus politikasını uygulayan ülkelerden iki tanesini yazınız.**

- I.
- II.

	A	B
Nüfus artış hızı (binde)	23,2	-1,7
Nüfus miktarı	32.000.000	80.000.000
Nüfusun ikiye katlanma süresi (yıl)	43,4	-
Kişi başına düşen millî gelir (ABD doları)	2400	48.000

4. Aşağıdaki soruları yukarıdaki tabloya göre cevaplayın.

Ülkelerin gelişmişlik düzeylerini açıklayıp karşılaştırın. Hangi verileri kullanarak bu kaniya vardığınızı belirtin.

Ülkelerin uyguladıkları nüfus politikalarını yazıp niçin bu politikayı belirlediklerini yazınız.

Ülkelerde çalışan insanların daha çok hangi sektörde çalıştıklarını (birincil, ikincil, üçüncül) belirtin.

5. Çin’de sanayi üretiminde fosil yakıtların çok fazla kullanılmasına bağlı olarak hava kirliliği iyice arttı. Pekin Meteoroloji Bürosu, havadaki zararlı partiküllerinin tehlikeli boyuta ulaştığı kentte hava kirliliğinin üst sınırını geçmesi üzerine mavi alarm verildiğini duyurdu. **Yukarıdaki durumun etkilerini azaltmaya yönelik ne tür tedbirler alınabilir? Açıklayın.**

6. Aşağıdaki boşlukları doldurun.

Ekosistemin enerji kaynağı

Havada asılı haldeki tuz kristalleri

Denizlerde canlı çeşitliliği metreden sonra azalır.

Sulak alanların korunması için imzalanan anlaşma sözleşmesidir.

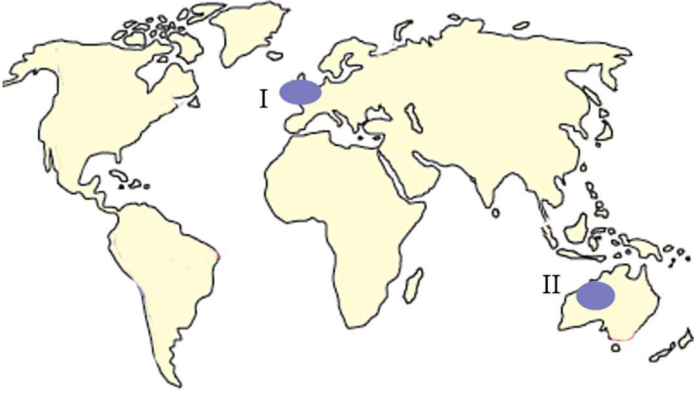
Rusya nüfusunu politika izler.

2005 sonrası Türkiye nüfus politikaya geçmiştir. (artırıcı / azaltıcı)

Bitki örtüsü bulunmayan biyom

Benzer bitki ve hayvan topluluklarını bulduğu alan

Sıcaklık ve yağış şartlarının uygunluğundan dolayı dünyada biyoçeşitliliğin en fazla olduğu biyom

7. Yukarıda işaretli biyomların adlarını yazarak, kısaca temel özelliklerini açıklayın.

I.

II.

8. Tabiatte meydana gelen döngüler vardır. Bu döngüler esnasında bazen oksijen yanar, karbon açığa çıkar, bazen de tam tersi olur. **Aşağıda verilen olaylarda hangi azot, fosfor, oksijen, karbon, su döngülerinden hangileri açığa çıkar, hangileri tükenir karşılıklarına yazın.**

Fosil yakıtların oluşumu sırasında

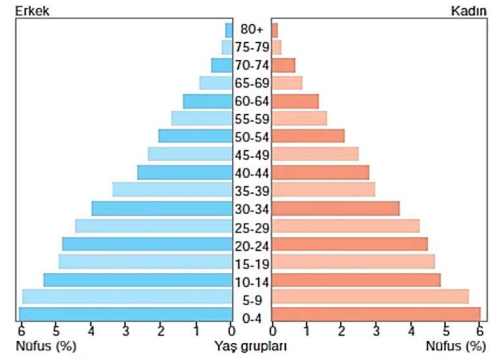
Solunum sırasında

Yanma faaliyeti esnasında

Fotosentez sırasında ve sonrasında

Deniz hayvanlarının kabuk oluşumunda

Ölen canlıların ayrışmasında

9. Nüfus piramidi yukarıdaki gibi olan ülkede sosyo-ekonomik olarak pek çok sorun yaşanmaktadır. Devlet yöneticileri bu sorunları çözmek için özellikle nüfus konusunda adım atmak istiyorlar. **Sizce neler yapmalılar?**

I.

II.

10. Aşağıdaki açıklaması yapılan geçici yerleşmeleri yazın.

I. Küçükbaş hayvanlar için yapılmış, çevresi çit veya taşlarla çevrili barınaktır. Genellikle üstü açık olan bu yerleşmeler iç bölgelerde yaygındır.

.....

II. Deniz, göl ya da akarsu kenarlarında balık avlamak veya yetiştirmek için kurulmuş geçici yerleşmelerdir. Özellikle Batı Anadolu ve Akdeniz kıyılarında yaygındır.

.....